

ОДГОВОРИ НА НАЈЧЕШЋЕ ПОСТАВЉАНА ПИТАЊА У ВЕЗИ СА ОДЛУКОМ О ИЗВЕШТАВАЊУ О АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА БАНКЕ

Датум последњег ажурирања: 25. јул 2017. године

бр. питања	1.
достављање извештаја	
питање	<p>Потребна нам је информација да ли НБС очекује извештаје који су рађени у склопу Базела II за 30.06.2017. године и, уколико их очекује, до када се морају доставити?</p> <p>Такође нам је потребна информација да ли НБС очекује и извештаје по Базелу III за 30.06.2017, претпостављамо до 20.07.2017?</p>
одговор	<p>Извештаји који су били прописани Одлуком о извештавању о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, бр. 45/2011, /исправка 46/2011), тзв. „Базел 2“ извештаји, престају да важе почев од датума стања 30.6.2017. године, те за наведени датум стања неће бити примане електронске поруке путем којих су се достављали ти извештаји.</p> <p>Извештаји прописани Одлуком о извештавању о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, бр. 103/2016), тзв. „Базел 3“ извештаји важе почев од 30.6.2017. године, при чему је 20.7.2017. године рок за достављање појединачних извештаја по са стањем на дан 30.6.2017. године, док је 30.9.2017. године рок за достављање првих консолидованих извештаја за банкарску групу са стањем на дан 30.6.2017. године.</p> <p>Извештаји прописани Одлуком о извештавању банака („Службени гласник РС“, бр. 125/2014, 4/2015, 111/2015, 61/2016, 69/2016 и 103/2016): Обрасци ВИ-ЛИ и ВИ-ГПЛ, обрасци ЛР 1, ЛР 2 и ЛР 3 и Обрасци ППЛА 1, ППЛА 2, ППЛА 3 и ППЛА 4, такође спадају у групу „Базел 3“ извештаја и важе почев од 30.6.2017. године, при чему је 20.7.2017. године рок за достављање појединачних извештаја са стањем на дан 30.6.2017. године, док је 28.9.2017. године рок за достављање првих консолидованих извештаја по „Базелу 3“ за банкарску групу са стањем на дан 30.6.2017. године.</p> <p>Остали извештаји који се достављају у складу са Одлуком о извештавању банака достављају се непромењеном динамиком.</p>

бр. питања	2.
СП обрасци	
питање	Да ли се у реду 3. Обрасца СП-ОХН и збирног СП обрасца приказују хипотеке на стамбеним непокретностима ДО НИВОА покривености

	<p>тј. до нивоа LTV 0,80 и да ли онда у том случају ред 3. треба да је једнак реду 30. из додатних информација, као и пондеру 35% јер је тај део ПОКРИВЕН хипотеком на стамбеном непокретности, односно:</p> <ul style="list-style-type: none"> – како приказати стања у сва 3 дела обрасца тј. у ова 4 реда (3. ред, пондер 35%, пондер 75%, додатне информације у реду 30.) за случај кад имамо само стамбену хипотеку и нпр. следећи однос (кредит = 100 динара, покривено хипотеком на стамбеном непокретности = 70 (пондер 35%), непокривено = 30 (пондер 75%), класа нпр. „retail“ па се непокривеном делу додељује пондер 75%); – како приказати стања за случај да имамо и пословну и стамбену хипотеку (признате) и непокривени део (кредит = 100, покривено хипотеком на стамбеном непокретности 30, покривено хипотеком на комерцијалном непокретности 50, непокривено 20) у редовима: 3. ред, пондер 35%, пондер 50%, пондер 75%, додатне информације у редовима 28 и 30)?
<p>одговор</p>	<p>Ред 3. „од чега: изложености обезбеђене хипотекама на стамбеним непокретностима“ се попуњава искључиво у Обрасцу СП-ОХН и збирном обрасцу СП. У овом реду, као и у реду „пондер 35%“ у Обрасцу СП-ОХН се приказују изложености или делови изложености које су потпуно обезбеђене хипотекама на стамбеним непокретностима, односно хипотекама на стамбеним непокретностима које задовољавају услове из тачке 53. Одлуке о адекватности капитала банке, укључујући и критеријум $LTV \leq 0,8$. Исти износ треба да буде распоређен и приказан у додатним информацијама у реду 30. образаца СП-ДЦБ, СП-ТАЛС, СП-ЈАТ, СП-Б, СП-ПД, СП-ФЛ. Износ приказан у реду 30. збирног СП обрасца мора бити једнак збиру износа приказаних у реду 30. образаца СП-ДЦБ, СП-ТАЛС, СП-ЈАТ, СП-Б, СП-ПД и СП-ФЛ.</p> <p>Ако је изложеност обезбеђена хипотеком и на стамбеној и на пословној непокретности, за потребе сачињавања Обрасца СП-ОХН, изложеност се прво покрива хипотеком на стамбеном непокретности, а затим хипотеком на пословном непокретности.</p> <p>У првом наведеном примеру када банка има кредит према физичком лицу који је обезбеђен хипотеком на стамбеној непокретности која не испуњава у потпуности све услове из тачке 53. Одлуке о адекватности капитала банке, и то:</p> <p>Кредит = 100 динара, Хипотека = 70 динара, Непокривено = 30 динара,</p> <p>- у реду 3. Обрасца ОХН би се приказивало 56 динара ($0,8 * 70$)</p>

динара, јер се само тај део сматра потпуно обезбеђеним хипотеком на стамбеном непокретности),

- у реду „пондер 35%“ би се приказивало такође 56 динара,
- у реду „пондер 75%“ у Обрасцу СП-ФЛ се приказује 44 (100-56) динара, ако преостала изложеност испуњава услове из тачке 51. Одлуке о адекватности,
- када не би били задовољени услови из тачке 51. Одлуке о адекватности капитала за распоређивање у класу физичких лица, 44 динара би се приказивало у Обрасцу СП-ОХН у реду „пондер 100%“.
- у реду 30. СП-ФЛ обрасца приказује се 56.

У другом наведеном примеру када банка има кредит према физичком лицу који је обезбеђен хипотеком на стамбеној непокретности и хипотеком на пословној непокретности које не испуњавају у потпуности све услове из тачке 53. и тачке 54. Одлуке о адекватности капитала банке, и то:

Кредит = 100,

Хипотека на стамбеној непокретности = 30 динара,

Хипотека на пословној непокретности = 50 динара,

Непокривено = 20 динара,

- у реду 3. Обрасца ОХН би се приказивало 24 динара ($0,8 * \text{тржишна вредност стамбене хипотеке од 30 динара}$),
- у реду „пондер 35%“ би се приказивало такође 24 динара,
- у реду „пондер 50%“ би се приказивало 25 динара ($0,5 * 50$ динара),
- у реду „пондер 75%“ у Обрасцу СП-ФЛ би се приказивало 51 (100-24-25) динара, ако преостала изложеност испуњава услове из тачке 51. Одлуке о адекватности.
- када не би били задовољени услови из тачке 51. Одлуке о адекватности капитала за распоређивање у класу физичких лица, 51 динар би се приказивао у Обрасцу СП-ОХН у реду „пондер 100%“.
- у редовима 28. и 30. СП-ФЛ обрасца приказује се 25 динара и 24 динара, респективно.

Изложености и делови изложености који нису покривени хипотеком на стамбеним и/или пословним непокретностима не приказују се у обрасцу СП-ОХН, већ у осталим класама изложености (другим СП обрасцима) у складу са критеријумима за класе изложености из Одлуке о адекватности капитала банке. На део изложености који прелази износ обезбеђен хипотеком банка је дужна да примени пондер ризика који се додељује необезбеђеним изложеностима тог дужника.

бр. питања	3.
СП обрасци	
питање	Да ли партије које су распоређене у класу ВИСОКОРИЗИЧНИХ изложености могу имати и хипотеку која се на њих примењује или, ако је партија сврстана у ту категорију, ту не смемо признавати хипотеку (и како важи за депозит)? Ту би се јавио проблем, ако прво распоређујемо класу високоризичних изложености, значи да та партија неће отићи у класу хипотека, а ако применимо хипотеку, где приказати то стање са пондером 35%?
одговор	Према дрвету одлучивања (видети Методологију за израду извештаја прописаних Одлуком о извештавању о адекватности капитала банке, Прилог 2, Образац СП) које треба следити приликом распоређивања изложености у класе изложености по стандардизованом приступу, а у складу са приоритетима између појединих класа изложености, изложености које задовољавају услове за распоређивање у класу високоризичних изложености не могу бити распоређене у класу изложености обезбеђених хипотекама на непокретностима, као ни делови тих изложености обезбеђени хипотеком на непокретности. Међутим, у циљу ублажавања кредитног ризика по осову изложености распоређених у класу високоризичних изложености могу се применити сви други подобни инструменти материјалне и нематеријалне кредитне заштите, у складу са Главом IV, Одељак 3. Одлуке о адекватности капитала банке.

бр. питања	4.
СП обрасци	
питање	Да ли у СП Обрасцу у реду 3. „од тога мала и средња предузећа“ треба укључити и микро предузећа?
одговор	Да. У тачки 2. став 1. одредба под 7) Одлуке о адекватности капитала банке је прописано да се малим и средњим предузећима сматрају привредна друштва која се, у складу са законом којим се уређује рачуноводство, сврставају у микро, мала и средња правна лица.

бр. питања	5.
Образац КАП, позиција 1.1.1.4.1 и 1.1.1.4.2	
питање	У Методологији за попуњавање Обрасца КАП за позицију 1.1.1.4.1 - Ревалоризационе резерве и остали нереализовани добици, стоји да се наводи збир салда на рачунима групе 82 који имају потражни салдо, а за позицију 1.1.1.4.2 – Нереализовани губици збир салда на рачунима групе 82 који имају дуговни салдо. Питање: како посматрамо одложене пореске обавезе за ХОВ и

	<p>одложен порез за актуарске добитке који нам се такође налазе у групи 82?</p> <p>Да ли их приказујемо у позицији 1.1.1.4.1 тако што ћемо их нетирати са позитивним ефектима и актуарским добицима, ако пратимо методологију онда би их требало приказати у позицији 1.1.1.4.2?</p>
одговор	Сви нереализовани губици по основу хартија од вредности и актуарски губици који се налазе у групи рачуна 82 се приказују на позицији 1.1.1.4.2. Разврставање на позиције 1.1.1.4.1 и 1.1.1.4.2 се врши на нивоу троцифреног рачуна.

бр. питања	6.
Образац КАП, позиција 1.1.1.7.5	
Питање	Да ли се додатна прилагођавања вредности која се налазе на позицији 1.1.1.7.5 Обрасца КАП требају наћи и у колони 11 Обрасца ВИ-ЛИ и у колони 2 СП обрасца (специфична прилагођавања за кредитни ризик, додатна прилагођавања вредности и потребна резерва)?
Одговор	Да.

бр. питања	7.
Образац СП, колона 1	
питање	У СП обрасцу, када су у питању деривати у реду 10. Финансијски деривати, приказујемо изложеност по основу финансијских деривата и то по методу текуће изложености тако што приликом израчунавања користимо „buy“ страну деривата. Да ли је потребно и у којој позицији СП обрасца приказати „sell“ страну ових деривата (која се књижи на конту 920) у колони 1. Бруто изложеност?
одговор	<p>У складу тачком 37. став 6. Одлуке о адекватности капитала банке, банка за израчунавање износа изложености по основу финансијских деривата из Прилога 1 ове одлуке примењује методе прописане у Одељку 5. Главе IV те одлуке, узимајући у обзир ефекте споразума о нетирању.</p> <p>У складу с тачком 250. Одлуке, ако банка примењује метод текуће изложености, износ изложености се израчунава као збир:</p> <ul style="list-style-type: none"> - текуће изложености (текуће тржишне вредности уговора чија је вредност позитивна, док је за уговоре чија је вредност негативна текућа изложеност једнака нули) и - потенцијалне изложености у периоду преосталом до датума доспећа уговорне обавезе која се израчунава тако што се хипотетичка вредност главнице уговора на извештајни датум помножи одговарајућим фактором конверзије из Табеле 21.

	У колони 1 реда 10. Финансијски деривати обрасца СП потребно је приказати бруто изложеност израчунату на основу „buy“ стране деривата, „sell“ вредност ових деривата представља изложеност друге уговорне стране према банци и банка та изложеност књижи у ванбилансној евиденцији на рачуну 920.
--	---

бр. питања	8.
Образац КАП, позиција 1.1.1.23	
питање	У тачки 21. став 1. Одлуке о адекватности капитала банке наводи се да банка није дужна да изложености из тачке 13. став 1. одредбе под 3. и 9. које су мање од прописаног лимита од 17,65% третира као одбитну ставку од основног акцијског капитала банке. У случају да се банка определи да ове изложености које не прелазе лимит од 17,65% користи као одбитну ставку капитала, у коју позицију КАП извештаја у складу са прописаном методологијом треба да их стави?
одговор	У случају да се банка определи да износ ставки из тачке 21. став 1. одредбе под 1) и 2) Одлуке о адекватности капитала банке које су у збиру једнаке или мање од лимита из тачке 21 став 3 ове одлуке, одбије од основног акцијског капитала (иако није у обавези да их одбија), потребно је да их прикаже на позицији 1.1.1.23 Обрасца КАП.

бр. питања	9.
Образац КАП, позиција 1.1.1.10 (-) Одложена пореска средства која зависе од будуће профитабилности, изузев оних која проистичу из привремених разлика, умањена за повезане одложене пореске обавезе	
питање	Да ли банка мора одложена пореска средства која зависе од будуће профитабилности и која НЕ ПРОИСТИЧУ из привремених разлика (исказана у Обрасцу КАП-ДЕТ у реду 1.2), да искаже као одбитну ставку од капитала у реду 1.1.1.10 Обрасца КАП или постоји могућност да банка ова средства не третира као одбитну ставку од капитала већ да на њих примени пондер ризика 250%?
одговор	Одложена пореска средства која зависе од будуће профитабилности и која не простичу из привремених разлика се, по умањењу за повезане одложене пореске обавезе у складу с тачком 14. Одлуке о адекватности капитала банке, у целости одбијају од основног акцијског капитала банке и приказују на позицији 1.1.1.10 Обрасца КАП.

бр. питања	10.
Образац КАП, позиција 1.1.1.7.5 (-) Додатна прилагођавања вредности	

питање	Да ли се приликом попуњавања реда 1.1.1.7.5 у Обрасцу КАП уноси збир фер вредности и номиналног износа из ванбиланса помножен са 0,1% или само номинални износ из ванбиланса помножен са 0,1%?
одговор	На позицију 1.1.1.7.5 Обрасца КАП се, у складу са тачком 317. став 7. Одлуке о адекватности капитала банке, уноси збир фер вредности имовине вредноване по фер вредности и фер вредности обавеза вреднованих по фер вредности у складу са МСФИ/МРС, помножен са 0,1%. Потпуно или делимично искључивање одређених позиција имовине или обавеза је могуће ако су испуњени услови из тог става.

бр. питања	11.
Образац КАП, позиције 1.2.1.2 и 1.2.1.2.2	
питање	Да ли збир позиција 1.2.1.2 и 1.2.1.2.2 треба да дају укупан износ субординиране обавезе?
одговор	Да, збир позиција 1.2.1.2 (Уплаћен износ субординираних обавеза) и 1.2.1.2.2 (Напомена: Субординиране обавезе које су престале да испуњавају услове за укључивање у допунски капитал) треба да буде једнак укупном износу субординираних обавеза из биланса стања.

бр. питања	12.
Образац КАП, позиција 1.1.1.2.2	
питање	Да ли се овде приказује само добит за коју је банка добила сагласност НБС да су испуњени услови за укључење, а за коју Скупштина банке још није донела одлуку?
одговор	На позицији 1.1.1.2.2 Добит из текућег периода која испуњава услове за укључивање у основни акцијски капитал Обрасца КАП се приказује искључиво добит текућег периода за чије укључење је банка добила сагласност Народне банке Србије.

бр. питања	13.
Образац КАП, позиција 1.1.1.2.2.2	
питање	Да ли се уносе износи добити (разлике прихода и расхода у току извештајне године (нпр за 1Q, 2Q, 3Q)? Да ли се на овој позицији приказује износ добити по завршном рачуну - 4Q без обзира да ли је спољни ревизор потврдио износ добити?
одговор	На позицији 1.1.1.2.2.2 Напомена: Добит из текућег периода која не испуњава услове за укључивање у основни акцијски капитал Обрасца КАП се приказује разлика између добити остварене од 1. јануара текуће године до датума извештавања и добити за чије укључивање је банка добила сагласност Народне банке Србије.

бр. питања	14.
Образац КАП, позиција 1.1.1.7.5.	
питање	Додатна прилагођавања вредности: на која прилагођавања се овде мисли и на којим књиговодственим рачунима се она евидентирају?
одговор	<p>У складу с тачком 317. став 7. Одлуке о адекватности капитала, ако нису доступни независни и објективни извори цена позиција у књизи трговања банке, банка је дужна да најмање једном у три месеца обрачунава додатна прилагођавања вредности тих позиција која се у складу са ставом 7. те тачке израчунава као 0,1% збира апсолутне вредности имовине и обавеза које се вреднују по фер вредности у складу с МСФИ/МРС.</p> <p>Банка може из обрачуна додатног прилагођавања вредности искључити фер вредност имовине и обавеза нетираних позицијама супротног предзнака у идентичној имовини или обавезама. Уколико промена начина вредновања имовине или обавеза нема утицај или делимично утиче на основни акцијски капитал, банка може у обрачун додатног прилагођавања вредности да укључи фер вредност имовине или обавеза пропорционално њиховом утицају на основни акцијски капитал банке.</p> <p>У складу с тачком 12. став 5. Одлуке о адекватности капитала, банка је дужна да приликом обрачуна капитала захтеве из тач. 315. до 318. ове одлуке примени на сву имовину банке која се вреднује по фер вредности, као и да од основног акцијског капитала одбије износ додатних прилагођавања вредности утврђен у складу с тим тачкама.</p> <p>Додатна прилагођавања не представљају рачуноводствену већ само обрачунску категорију у складу са регулаторним захтевом.</p>

бр. питања	15.
Образац ПАК	
питање	На којој позицији треба приказати ризичну активу по основу позиције у опцијама (Образац ПО)?
одговор	<p>У Обрасцу ПАК не постоји посебна позиција на којој се приказује укупна ризична актива по основу позиције у опцијама, с обзиром на различит начин обрачуна тих позиција у зависности од приступа који банка примењује (поједностављен или делта-плус метод или примена интерних модела).</p> <p>Ризична актива по основу позиције у опцијама израчуната применом поједностављеног метода, као и износ гама и вега ризика израчунат применом делта-плус метода и приказан у Обрасцу ПО се у Обрасцу ПАК приказује искључиво на позицијама „1.3 Ризична</p>

	<p>актива по основу изложености тржишним ризицима“ и 1.3.1. Изложеност тржишним ризицима - банка која не примењује приступ интерних модела.</p> <p>Делта пондерисана вредност позиција у хартијама од вредности, роби или страном валути које су предмет опција израчунате применом делта-плус метода или применом интерних модела се укључују у обрачун ризичне активе за ценовни, девизни и робни ризик и приказују у одговарајућим обрасцима.</p>
--	--

бр. питања	16.
тачка 21. Одлуке о адекватности капитала	
питање	<p>У складу са тачком 21. Одлуке о адекватности капитала банке која се примењује од 30. јуна 2017. потребно нам је појашњење да ли банка која има значајна улагања у акцијски капитал у неколико лица у финансијском сектору а која су појединачно мања или једнака од 10% основног акцијског капитала банке (став 1; алинеја 2) може да их третира као одбитну ставку од акцијског капитала и у којој позицији КАП извештаја треба да их стави, без обзира што не прелази лимит од 17,65% акцијског капитала који се обрачунава заједно у збиру са одложеним пореским средствима која зависе од будуће профитабилности и проистичу из привремених разлика (став 1 алинеја 1 и 2)?</p>
одговор	<p>За потребе утврђивања да ли је прекорачен лимит од 10% основног акцијског капитала израчунатог у складу са тачком 21. став 2. Одлуке о адекватности капитала банке („Службени гласник РС“, број 103/2016) ако банка има значајна улагања у лица у финансијском сектору сабирају се укупна директна, индиректна и синтетичка улагања банке у инструменте основног акцијског капитала свих тих лица. Термин „није дужна“ значи да банка има избор да ли ће изложености из тачке 13. став 1. одредбе под 3) и 9) које су мање од прописаног лимита третирати као одбитне ставке од основног акцијског капитала или не. Уколико се определи да их не третира као одбитне ставке дужна је да им додели пондер ризика 250% - у складу са тачком 21. став 6. Одлуке о адекватности капитала банке. Уколико банка одлучи да наведена улагања третира као одбитну ставку од капитала дужна је да исту прикаже у оквиру Извештаја о капиталу банке (КАП обрасца) на позицији 1.1.1.23 Износ збира одложених пореских средстава и улагања у лица у финансијском сектору у којима банка има значајно улагање из тачке 21. став 1 Одлуке о адекватности капитала банке који прелази лимит из тачке 21. став 3 те одлуке.</p>

бр. питања	17.
-------------------	------------

Обрасци ГР1 и ГР3	
питање	Да ли постоји праг за извештавање у виду учешћа изложености из одређене државе у укупним изложеностима банке, или је потребно да банка направи ГР1 и ГР3 обрасце за сваку државу у којој има изложеност.
одговор	Потребно је да банка попуни ГР1 и ГР3 обрасце за сваку државу у којој има изложеност.